

ORMAN KADASTROSUNDAKİ SORUNLAR VE ÖNERİLER

Prof. Dr. Tahsin TOKMANOĞLU
Dr. Feyza AKYÜZ

Orman Kadastrosunun yapılması ve yaşatılması Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının aldığı kararlar doğrultusunda bazen kazanmakta bazen geri plana itilmektedir. Son yıllarda orman kadastrosunun bitirilmesi konusu güncelleştirilmiştir. Ve işin daha çabuk çözüme kavuşturulması için bir taraftan Bakanlık kendi bünyesindeki orman kadastro komisyonlarına orman kadastrosunu yaptırırken diğer taraftan orman kadastrosunun ölçü ve hesap işlerini özel sektöre de yaptırmaktadır. 6831 sayılı orman yasasında 1987 yılında 3373 sayılı yasa ile yapılan bir değişiklik "Devlet ormanlarına ve Devlet ormanı sayılan yerlere ait her çeşit işler Orman Genel Müdürlüğüne yapılır ve yaptırılır" şeklindedir. Bu 6. maddeden yararlanılarak özel sektöre yaptırılan ölçü işlerinden önce ve ölçü sırasında yine Orman Kadastro Komisyonlarına görev düşmektedir.

1- ORMAN KADASTRO KOMİSYONLARININ KURULUŞU VE GÖREVLERİ

6831 sayılı orman yasasının sürekli değişen maddelerinden biri de Orman Kadastro komisyonlarının kuruluşuna ait 7. maddedir.

En son 1986 yılında çıkarılan 3302 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle orman kadastro komisyonlarının kuruluşu yeniden saptanmıştır. Bu yasaya göre Orman Kadastro Komisyonları: Bir Orman Yüksek Mühendisi veya Orman Mühendisinin başkanlığında, bir Orman Mühendisi, bir Ziraat Mühendisi, mahalli ziraat odalarınca bildirilecek bir temsilci ile kasabalarda belediye encümenince, köylerde köy muhtarlığınca bildirilecek bir temsilci olmak üzere bir başkan ve dört üyeden oluşmaktadır. Yasada komisyonların çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir denilmektedir. Yönetmelikte de orman kadastro komisyonlarının emrine yeteri kadar teknik eleman ve memur verilir şeklinde açıklama vardır (Yönetmelik 3. madde)

Yasa gereği şu anda harita mühendisleri Orman Kadastro Komisyonu üyesi olamazlar. Fakat komisyon yeteri kadar teknik eleman çalıştırabilmektedir. Bundan yararlanarak harita mühendisleri görev alabilirler (F. Akyüz 1988).

Orman kadastro komisyonları, ormanların içinde ve bitişiğinde bulunan her çeşit taşınmazların ormanlarla müşterek sınırlarını tayin ve tesbit eder, 6831 sayılı orman yasasının 2/B maddesine ait uygulamayı yapar, yani ormandan çıkarılacak arazileri belirler ve bu uygulama sonucunda ortaya çıkan yeni orman sınırını tesbit eder (Yönetmelik 8. madde).

Orman kadastrosu özel sektöre yaptırıldığında da orman kadastro komisyonları araziye çıkıp orman olan yerler ile olmayan yerleri ayırtmakta itirazlar var ise çözmektedirler. Arazide zamanın büyük kısmını alan, orman olan yerler ile olmayan

yerlerin ayırd edilmesi mülkiyet belgelerinin incelenmesi ve sınırların belirlenmesidir. Geriye sınırların ölçülmesi ve hesaplaması kalmaktadır. Orman kadastrounun % 80'ini yasal uygulamalar oluşturur. Ölçü işleri ise % 20'lik kısmını almaktadır (K. Erdin 1988).

Orman kadastrounun yüklenici firmalara verilmesi ile ilgili hazırlanmış olan özel şartnamede yapılacak işler, şöyle sıralamıştır:

1- Poligon ve nirengi sıklaştırma kanavalarının çizimi

2- Nirengi sıklaştırması, uzun kenarlı poligon tesisi, noktaların ölçüm dengeleme ve koordinatlarının hesabı

3- Orman sınır noktalarının ve röper noktalarının tesisi bu nokta ve hatların ülke nirengisine bağlı olarak ölçülmesi, dengelenmesi ve koordinatlarının hesaplanması

4- Ölçümü yapılan nokta ve hatların ilgili paftalara işlenmesi.

5- Alan hesaplarının yapılması

6- Ozalit kopyalarının renklendirilmesi, dosya tanzimi ve teslimi.

Ayrıca "tesis edilen nirengi şebekesindeki ve uzun kenarlı poligonlardaki tüm ölçüler deniz yüzeyine ve Gauss-Kruger projeksiyonuna indirgenecektir" denilmektedir.

Yukarıda sözü edilen işlerin tümü jeodezinin ilgi alanı içerisindedir.

1988 yılı içinde Adapazarı, Bursa, Mersin ve Antalya'da 46344 hektar orman kadastro ihale yolu ile yaptırılmıştır. (T. Tokmanoğlu, a)

1989 yılında ihale yolu ile orman kadastrou yaptırılacak yerler şunlardır:

İlçesi	Alanı 1000 hek.	Tutarı Milyon TL.
Araç	19	91
Kıbrısçık	30	144
Seben	38	182
Geyve-Pamukova	15	72
Keles-Büyükorhan	21	101
Ağlasun	16	77
Gazipaşa-Kumluca	60	288
Gülнар-Mut	57	245
TOPLAM	256	1300

Orman kadastrou hızlandırılmaya çalışılmaktadır.

Orman kadastro komisyonları iki şekilde görev yapmaktadır:

1. si Orman Genel Müdürlüğü adına orman kadastro işini başından sonuna kadar yapıp bitirmek.

2. görevi de orman kadastrou özel sektöre yaptırıldığında sınırların saptan-

masında arazide çalışanlar orman olan yerler ile olmayan yerleri ayırırlar. Ayrıca işi yapan yüklenici firmanın ölçü ve hesaplarını denetlerler.

Orman kadastro komisyonunun her iki görevinde de bünyesinde harita mühendisi bulundurması teknik aksaklıkları önleyebilir.

2- ORMAN KADASTRO KOMİSYONLARININ ÇALIŞMALARINI SONUÇLANDIRMASI

6831 sayılı yasada değişiklik yapan 1986 yılında çıkarılan 3302 sayılı yasadaki önce orman kadastro komisyonları bağımsız mahkemeler gibi çalışmaktaydı. Örneğin, 1983 yılında çıkarılan 2896 sayılı yasada ilan, sınırlandırılması bitirilen kasaba ve köye ait tutanak suretleri komisyon başkanlığınca ait kasaba ve köylerin uygun yerlerine asılmak suretiyle ilan edilir. Ayrıca tutanak örnekleri ilgili **Orman İşletme Müdürlüğüne** ve Maliye Bakanlığının mahalli kuruluşuna aynı gün bir yazı ile gönderilir. Tutanak ve kararlara karşı hak sahipleri askı tarihinden itibaren **bir yıl içinde** görevli ve yekili adliye mahkemelerine başvuruya itiraz edebilirler (2896 sayılı yasa, Madde 10-11)

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından açılacak itiraz davalarında hasım Orman Genel Müdürlüğüdür. Orman Genel Müdürlüğüne açılacak itiraz davalarında ise hasım tutanakta ismi geçen kişilerdir. (2896 sayılı yasa, madde: 10-11) şeklindeydi.

3302 sayılı yasa ile 1986 yılında 6831 sayılı yasadaki değişiklik yapılarak hazırlanan yönetmelikte açıklama şöyledir:

Orman kadastro komisyonu sınırlama ve 2/B madde uygulama çalışmaları bitiminde durumu Orman Bölge Müdürlüğüne bildirir.

Orman Bölge Müdürlüğü gerekli incelemeleri yaparak varsa şekli ve hukuki noksanlıkların düzeltilmesini komisyondan ister. **Komisyon bu düzeltme isteğine aynen uyar.** Gerekli düzeltmeleri yaparak çalışmaları sonuçlandırır ve düzeltme isteğinin yerine getirildiğini Bölge Müdürlüğüne bildirir.

Orman kadastro dosyasının bir nüshası onaylanmak üzere Orman Bölge Müdürlüğüne ilgili Valiliğe gönderilir. **Kadaastro işlemleri Valiliğin onayı ile yürürlüğe girer** (Yönetmelik 55-57).

Orman kadastro işlemlerinin tamamlanmasını geciktiren, pratikte bir yarar sağlamayan Vali onayını kaldıracak şekilde yasal düzenleme yapılmalıdır (Tokmanoğlu, b).

Valilikçe onaylanan kadastro tutanak suretleri haritaları ile birlikte orman kadastro komisyonlarınca ilgili köy ve ilçelerin uygun yerlerine asılmak suretiyle ilan edilir. **Altı ay içinde** itiraz davası açılmadığı takdirde komisyon kararı kesinleşir (Yönetmelik, Madde 58).

Yukarıda açıklandığı gibi 3302 sayılı yasa, **orman işletmelerinin** orman kadastro komisyonu kararlarına karşı çıkma hakkını kaldırmış bulunmaktadır (Y. Çağlar, 1988). Daha önce bağımsız mahkeme gibi çalışan orman kadastro komisyonları Genel Müdürlüğün isteğine aynen uyararak bağımsız olmaktan çıkmıştır.

1987 yılında çıkarılan 3402 sayılı kadastro yasasının 4. maddesinin 3. fıkrasına göre bu yasaya dayalı kadastro çalışmasının yapılacağı yer ormana bitişik ise, iki ay

önceden OGM'ye bildirilecek ve OGM'nin iki ay içinde bu ormanın kadastrasını yaptıramaması durumunda genel kadastro ekiplerinin yaptığı kadastro geçerli olacaktır. (Y. Çağlar, 1988).

Orman kadastro çalışmasının 2 ay içerisinde bitirilmesi mümkün değildir.

Orman kadastro komisyonları, kadastro yapmak için orman işletme müdürlüğünden çalışma alanları ile ilgili;

1- Yürürlükten kaldırılan 3116 sayılı orman yasasının 1. maddesine göre kamulaştırılmış bulunan ormanlara,

2- 4785 sayılı yasa ile devletleştirilen ormanlara,

3- 6831 sayılı orman yasasının 3. maddesine göre orman rejimine alınmış yerlere,

4- 6831 sayılı orman yasasının 3. maddesine göre Devlet ormanı olarak ağaçlandırılan ve ağaçlandırılacak yerlere,

5- 6831 sayılı orman yasasının 23 ve 24. maddelerine göre muhafazaya ayrılmış veya kamulaştırılmış yerlere,

6- 6831 sayılı yasanın 1744 sayılı yasa ile değişik 2. madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılan yerlere,

7. Orman yetiştirilmek üzere kamulaştırılmış yerlere,

8- Tüzel ve gerçek kişilere ait ormanlara,

9- Mülkiyet durumunun mahkemeye intikal etmiş orman sahalarına,

10- Milli park alanlarına ait belge ve bilgileri,

11- Ormanlarda 6831 sayılı orman yasasının 17. maddesi kapsamına giren açma, işgal ve yerleşmeler için açılmış davalarla kesinleşmiş olanlara ait belge ve bilgileri,

12- 6831 sayılı orman yasasının 1. maddesi ile aynı yasanın 1744 sayılı yasa ile değişik 1. maddesine göre yapılmış bildiri, gerekçeli mütalaa, tutanak ve araziye uygulanabilecek nitelikteki harita ve krokileri,

13- Yangın görmüş sahalara ait belge, harita veya krokileri,

14- İzin veya irtifak hakkı verilmiş sahalara ait bilgi ve belgeleri, yazı ile Orman İşletme Müdürlüğü'nden ister.

Devlet orman işletme müdürlükleri istenen bilgi ve belgeleri orman kadastro komisyon başkanlıklarına en geç 1 ay içinde bildirmekle görevli ve sorumludur (Yönetmelik Madde 17).

Orman kadastrası yapılacak yerlerin daha önce tapulaması yapılmış ise kadastro pafta örnekleri, tapu kayıt örnekleri, gerekli diğer bilgi ve belgeler ilgili tapu sicil ve kadastro müdürlükleri ile Tapu Kadaströ Bölge Müdürlüklerinden temin edilir (Yönetmelik, Madde 18).

Komisyon başkanlığınca ilçe ve köy sınırlarına ait belgelerin tasdikli örneği ile köy ve köylere bağlı mahallelerin adlarını gösterir tasdikli liste örneği mülki amirlikler kanalı ile temin edilir (Yönetmelik, Madde 19).

Yukarıda belirtilen durum gözönüne alınırsa tüm bu belgelerin elde edilmesi incelenmesi arazide sınır saptanması 2 ayda yapılamaz. Bu durumda genel kadastro ekiplerinin yaptığı kadastro geçerli olacaktır. Yalnız genel kadastro, orman alanlarına olumsuz etki yapmış ise orman genel müdürlüğü genel kadastryu yapan komisyonun ve ekibinin kararının iptalini isteyecektir.

Bir yerin orman kadastrosu yapılmış, oraya daha sonra genel kadastro gitmiş ise genel kadastro, orman kadastro sınırlarına aynen uyar. Fakat önce genel kadastro yapılmış, sonra orman kadastro komisyonu gitmiş ise orman kadastro komisyonu genel kadastro komisyonunun çizmiş olduğu sınıra uymak zorunda değildir. Hatalı görülen kararlar için iptal davası açılır. Dava sonunda tapular iptal edilebilir. Genel kadastroya itiraz süresi 10 yıldır. Fakat orman idaresi için genel kadastroya itirazın süresi yoktur. 40 yıl sonra da tapuları iptal ettirebilir.

Uyuşmazlıkları önleyebilmek için program hazırlanırken genel kadastro teşkilatı ile çalışılacak yerler ve zamanlar üzerinde uyum sağlanmalıdır.

3- ORMAN OLMASI GEREKEN YERLERİN SAPTANMASI:

Bugün mevcut ormanların sınırlaması yapılmaktadır. Çıkarılan yeni 3302 sayılı yasa ile 6831 sayılı yasanın 2. maddesindeki ormanın tanımı değiştirilmiş, orman dışına çıkarılacak yerlerin miktarı artırılmıştır. Bu yasadaki önce uygulanan 1744 ve 2896 sayılı yasalar, orman içindeki açıklıkları dışarıya çıkarıyordu. 3302 sayılı yasa bu çıkışı hem hızlandırmış hem de kapsamını genişletmiştir (T. Tokmanoğlu, d).

1984 de 11707, 1985 te 15323 ve 1986 da da 14894 hektar olan orman sınırları dışına çıkarma işlemi, söz konusu yasanın yürürlüğe konulmasını izleyen 1987 yılında 39225 hektara çıkmıştır. Buna karşılık 1985 yılında 350938 hektar alanda orman kadastrosu çalışması yapılırken bu miktar 1986 da 136938 ve 1987 yılında da 123754 hektara düşmüştür (Y. Çağlar, 1988).

Türkiye'de asıl sorun, orman olan yerler ile olmayan yerleri ayırmak değil, nelerin orman olması gerektiğidir.

Yönetmelikte % 15 ve daha çok eğimli yerlerin ağaçlandırılması gerektiği belirtilmiştir. Böylelikle heyelanların, sellerin, toprak erozyonlarının önüne geçilebilir. Her yıl Kıbrıs adasını kaplıyacak kadar toprak denizlere gitmektedir. Kıbrıs adası için gösterdiğimiz titizliği her yıl akıp giden topraklarımız için göstermeliyiz (T. Tokmanoğlu, c, e).

Eğimli araziler harita mühendislerinin ve fotogrametri bilim dalının yardımıyla saptanabilir. İyi bir organizasyonla ziraatçısıyla, iktisatçısıyla, ormancısıyla, haritacıyla... gerekli diğer birimlerden elemanlarla, bilim adamlarıyla işbirliği sağlanarak Türkiye'de nerelerin orman olması gerekiyorsa saptanmalıdır ve orman olmasına karar verilen yerler belirlendikten sonra aynen bir baraj sahasına uygulanan işlemler bu yerlere uygulanarak kamulaştırma yapıp, ağaçlandırma yapılmalıdır. Türkiye'de nerelerin orman olması gerekiyorsa saptanmalı ve orman bütünlüğü sağlanmalıdır. Böyle olursa yapılan kadastro nun da anlamı olacaktır.

4- SONUÇ:

- 1- Orman kadastrosu için haritacılarla ormancılar işbirliği yapılmalıdır.
- 2- Yasalar sürekli değişmemeli değiştirilirken de meslek odalarından, üniversitelerden görüş alınmalıdır.
- 3- Orman kadastro sunun sonuçlandırılması için Valilik onayı yasadaki çıkarılmalıdır.

- 4- Orman kadastro komisyonları eskisi gibi bağımsız çalışmalıdır.
5- Ormandan arazi çıkarmak yerine nerelerin orman olması gerektiği saptanmalı ve kararlılıkla uygulanmalıdır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 6831 sayılı orman yasası: 8.9.1956 T.
2896 sayılı yasa 1983: 6831 sayılı yasayı değiştiren yasa
3302 sayılı yasa 1986: 6831 sayılı yasayı değiştiren yasa
3373 sayılı yasa 1987: 6831 sayılı yasayı değiştiren yasa
3402 sayılı kadastro yasası 9.7.1987 T.

Yönetmelik: 6831 sayılı orman yasasına göre orman kadastrosu ve aynı yasanın 2/B maddesinin uygulaması hakkında yönetmelik. 2.9.1986 tarih ve 19902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- Şartname : İhale ile yapılacak Orman Kadastro işine Ait Özel Şartname. OGM Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Bşk.
- F. AKYÜZ : Orman Yasasında "Orman Kadastronun İlgilendiren: değişiklikler. H.K.M.O. Dergisi, Sayı 62, 1988 S. 33-35.
- K. ERDİN : Türkiye I. Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, 23-27 Şubat 1988.
- T. TOKMANOĞLU : a) Orman Kadastrosu Seminerinden İzlenimler
b) Odamızca hazırlanan Kadastro Raporu.
c) Bu Topraklar Bizim. 20.8.1988 günlü Cumhuriyet Gazetesi.
d) Ormancıları Yetkisiz Kılan Orman Yasası. 11.4.1987 günlü Cumhuriyet Gazetesi.
e) Türkiye I. Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı. 23-27 Şubat 1988.

BAŞKAN- Sayın delegeler, Sayın Akyüz'ün açıklamalarından sonra, eğer kendisine soru yönelmek isteyen arkadaşlarımız olursa, soru yöneltebilirler. Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Kaşak.

Celal KAŞAK (Milas Kadastro Müdürü)- Sayın Akyüz orman kadastro çalışmalarında orman kadastrounun genel kadastrodan önce yapılmasında veya sonra yapılmasında olunacak işlemleri ifade ettiler. Uygulamada genel kadastro çalışmalarımız daha uzun sürelerle tesadüf ettiğinden, genel kadastroumuzun çalışma süresine tesadüf eden 6831 sayılı yasanın 2/b maddesi gereğince orman dışına çıkartma işlemlerinin genel kadastro sırasında yapılmasında veya uygulanmasında olunacak işlemlerin açıklığı kavuşturulmasını isterim. Teşekkür ederim.

DR. Feyza AKYÜZ- Şöyle ki, orman kadastro öncelikle yapılabilir veya orman kadastro ve genel kadastro planlanırken birlikte olabilir. Uygulama sırasında 2/b maddesi uygulama yapılırken orman kadastro çalışmalarıyla birlikte.

Şimdi orman kadastrounda önce orman dışına çıkarılıyor ise, yasamız gereği bu genel kadastro yasasında da önce çıkarıldıktan sonra zilliyetlik veya tapulama işlemleri yapılır diyor. Fakat orman kadastro yapıp da dışarı çıkarıldığı zaman bunlar zaten Hazineye geçmekte, ancak ondan sonra orman kadastro çıkarıldıktan sonra Hazineye geçen araziler Hazine tarafından özel şahıslara verilebilir.

Muhittin İPEK- Arkadaşımıza teşekkür ederim. Ben sadece sektörümüz açısından bir konuya açıklık getirdiği için ayrıca teşekkür edeceğim. Orman sınırlarının tespiti için bir ihale yapıldığını söylemişti. 1988 yılında. Biz de bu ihaleyi yakından sektör olarak takip ettik. Çok garip şeyler gördük burada. Neticede bir tespit olduğuna göre, sınır olduğuna göre harita işinin çoğunlukta ağırlıkta olduğu bir iş; fakat ihale dosyasında gördüğümüze göre, bunu herhangi bir insan da, petrolcü de, ne bileyim ağaç taşıyan bir şirket de herhangi birisi alabilecek nitelikte görünüyordu. Yani bu sınır tespiti işinde hiçbir harita mühendisinin olması zorunlu kılınmamıştır. Günümüzde maalesef böyle ihaleler olmakta, özellikle bu konunun dışı ama, toplulaştırma işlerinde de bir petrol şirketi toplulaştırma projesini alabilmektedir. Bu konu giderek daha vahim bir durum almaktadır. Yani sektörümüzün, özellikle harita alanındaki ihalelerin daha titizlikle yapılması gerekmektedir.

Benim konuşmam pek soru olmadı, sadece bir açıklama oldu. Teşekkür ederim.

DR. Feyza AKYÜZ- Muhittin arkadaşımızın söylediği gibi, orman kadastro ihale ediliken dosyada Türk vatandaşı olmak, Ticaret Odasına kayıtlı bulunmak şartları var, adresinin belirli olması lazım. Bunun için bir de iç kısımda görüyoruz ki, Orman Mühendisleri Odasından ihale için alınan bir belge gerekli. Çalıştırılacak elemanlar için de orman mühendisi lazım ki, orman teknikeri olabilir, bir başka maddesinde de sadece mühendis geçiyor. Mühendisin yanında bir de topograf ve tekniker yazıyor. Onun için geçen yıl orman kadastro ile ilgilenen özel firmalardan sorduk, bunlar elektrikçiler de almışlar, ormancılar da aldılar ve haritacılar da aldılar.

Onun için istenen işler tüm jeodizi. Yani bunun içinde bir ormanla alakalı bir şey yok, o zaten o safhaya kadar ormancılar yeterli eforu sarf etmişler ve sınırlarını belirlemişler. Geriye sadece ölçmek kalıyor.

Bir de şöyle bir durum var; ormancılar bunu saptadıktan sonra en büyük emeği sarfedip yüzde 83 ortaya çıkarmışla, mülkiyet belgelerini tasnif etmişler, saydığım 13-15 maddeyi toparlamışlar. Arazide bunlar belirlenip müteahhide verilmiyor ise, o zaman daha sonra bunların yerleri değiştirilmiştir iddiası da ortaya çıkabiliyor. Çünkü belirli olmayınca falanca parselin güneyinde diye birtarif olursa, onu sınırlamasında büyük pürüzler çıkıyor. Yok ölçerek veriyorlarsa zaten özel sektöre iş kalmıyor. O nedenle düşünmemiz odur ki orman kadastro komisyonlarına, harita mühendisi olarak bunu kendisi Orman Bakanlığı daha ucuz, daha sağlıklı yapabilecekler.

Halim ÇORBALI- (Tapu Kadastro Genel Müdürü)- İzahlara teşekkür ederiz. Yalnız ufak bir açıklama yapmak lazım. Biliyorsunuz en sonunda ormanlar tapuya teşçil olunur. Tapuya teşçil olunurken, bizim teknik yönetmeliklerimize uygun teknik vasıftaki insanların imzasını ararız. Eğer elektrikçi gelirse, petrolcü gelirse, şimdiden söyleyim kapımız daha baştan kapanır. Kesin olarak.. (Alkışlar) buna saygılıyız. Bu konuda hakikaten her idare duyarlı olması lazım. Eğer günün teknolojisine uygun harita üretilmemişse, ileride şahıslarla orman idaresi her zaman ihtilafa düşer. Bu bakımdan bu noktayı açıklama ihtiyacı duydum.

İkincisi de, Kadastro Kanununun 4 üncü maddesinden bahsettiniz, orada ufak demeyim ama önemli bir fark var, orada biz Orman Kanununun uygulanmasını sistem olarak kabul etmedik, orada Orman idaresi iki ay içinde yerlerini gösterecektir, ama teknolojisi tamamen bize aittir, biz onu ölçeceğiz. Peki o zaman ne oldu, ormanla ihtilaf çıkabilir; orman idaresi de şahıslar gibi aynı şekilde hak sahibi olarak iddiada bulunabilirler. Eğer sınırda bir yanlışlık olmuş ise. Bu itibarla oradaki iki aylık müddet, orman rejiminin sonuçlandırılmasını sağlayacak şekilde değildir. Zaten siz de onu mukayese ettiniz, zaman farkı hem birisi iki ay, öbüründe zaten 6 aylık bir müddet vardır, o 6 ay müddet geçtikten sonra arada büyük bir fark çıkıyor. Genel kadastro yapıldığı zaman o itiraz hakkını iade ettiniz, fakat 6 ay sonra vatandaşın hiçbir itiraz hakkı kalmıyor. Yalnız tapulu araziler harç. Tapulu arazilerde de diğer vatandaşlar orman dahi iddiasıyla buralar tespit edilse de tapusuna istinaden 10 yıl içinde dava açma hakkı da 3373 sayılı Kanunla getirilmiştir. Burada çok kısa olarak açıkladım, özür dilerim, belki sizin düzeninizi bozdu ama, herhalde açıklama gerekirdi. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Halim Beyin açıklamalarına biz de teşekkür ediyoruz.

Prof. Hüseyin ERKAN- Efendim, aslında orman kadastrosu, genel kadastrosu terimleri kavrayamadığım terimler. Yani bunu kadastro diye birleştirmekte fayda var. Ama yıllardır orman uzmanları bu işi böyle düşünüyorlar. Herhalde bir yarar var, ihtiyaç var diye boyun büküyorum; ama kabullenemediğim bir sorun.

Efendim aslında benim üzerinde durmak istediğim bir ayrıntı sayılabilir. Şimdi

ihaleyi verme yahut bu işi özel kesime açma söz konusu olduğuna göre, genel kadastrodaki ele alışı acaba bir paralellik sağlanabilir mi? Genel kadastroda da biliyorsunuz özel kuruluşlara teknik yanını yaptırma verilebiliyor. Bu yalnız başta genel sınırın, mülkiye sınırının belirlenmesinin Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü elemanlarınca yapılması suretiyle oluyor. Yani birtakım prosedürler gene devlet organları, devlet elemanları tarafından tamamlanıyor, ondan sonra hazırlanan sınırlandırma krokileri özel kuruluşlara verilir onların harita alımı ve devamı işlemlerinin yapılması sağlanıyor. Acaba orman kadastro, yada sınırlandırma çalışmalarında da aynı yöntem mi geçerli? Yani orman kadastro komisyonu sınırlandırmayı arazide yapar, arkasından da özel sektöre der ki: Benim yaptığım sınırlandırma şu ve Sayın Çorbacı'nın da belirttiği gibi, sanıyorum ülke ağına bağlı biçimde bundan sonra da ölçülerini yapacaksınız. Tabii o zaman da sayın komutanımın hemen üzerinde duracağı gizlilikle ilgili ilişkiler meselesi giriyor.

İzin veriyorseniz buradaki sorumu tekrarlayım, sınırlandırma işlemleri de özel sektör elemanlarına veriliyor mu? Yoksa sınırlandırma orman kadastro komisyonu elemanları tarafından yapılıyor krokiler hazırlanıyor, ondan sonra mı ölçü ve harita çıkarılıp tamamlanıyor. Teşekkür ederim.

DR. Feyza AKYÜZ- Şöyle açıklama yapılabilir; orman kadastro ile genel kadastro nun farkını anlayamadım dediniz, ben de ilk başta bunu anlayamıyordum. Orman fakültesinde çalışan tek haritacı olarak. Bugüne kadar gördüğüm şudur ki, hiçbir ülkenin yasası veya anayasası, ormanlarını, orman dışına çıkarma hakkını, yetkisini kimselere vermemiş. Bizim ülkemizde ormanlarımızın özel şahıslara veya orman dışına çıkarılma işlemini yapmakta. Bu ormandan araziyi çıkarılması gerektiği için buna ancak ormancılar yapmak zorundadır. Biz haritacı olarak ne yasanın söylediği fıstık çamını, ne bir başka ağacı tanıyıp bunun meyva mıdır, orman ağacı mıdır onu ayırt etmemiz mümkün değil. Böyle, yasanın verdiği yekiyle orman kadastro su özel bir konum almıştır. O nedenle bu işi ormancılar yapmaktalar. Çünkü ağrılık, orman sınırları saptamakla birlikte, saydığım gibi, ormanlardan arazi çıkarma işleri son 1950'lerden beri önem kazanmakta ve bu nedenle orman kadastro su yavaşlamakta. Bu iş güncelleştikçe, son yıllarda da bu iş arttıkça, orman kadastro komisyonları nerede ise asıl görevi bu 2/b maddesini uygulamak oluyor.

Bununla birlikte, orman sınırlama işleri özel sektöre verilirken, yine ülke nirengi ağına bağlanma koşulu zaten bundan önceki yasalarla da getirilmişti. O iş teknik olarak yine diğer genel kastrodan çok aykırı bir durum yok. Kesinlikle aynı işlemler diğer orman kastrounda da yapılmakta. O özel sektöre verilirken de yine sınırlama işlemleri gösterilmekte sınırını sadece ölçü işlerini özel sektör yapmakta. Fakat bunlar yapılırken kimi zaman betonla dahi arazide gömülüp verilmekte, bazen de kroki ile tespit edilmektedir.

BAŞKAN- Sayın Akyüz'e teşekkür ediyoruz.

Sen defa, Sayın Akyüz'e soru sormak isteyen arkadaşımız varsa süremizin azlığı nedeniyle 1 kişiye söz vermek istiyorum. Buyurun Sayın Tokmanoğlu.

Tahsin TOKMANOĞLU- Bildiriye birlikte hazırladık efendim. Akyüz kardeşimizin belirttiği noktalardan bazılarını bilhassa altını çizerek tekrarlamak, belirlemek istiyorum. Konuşmam çok kısa olacak.

Bir tanesi, Akyüz arkadaşımız dediler ki: Arazi kıymeti, orman kadastrosu son yıllarda çok kıymet kazandı. Doğrudur; fakat bu kıymet işi Cumhuriyetimizin ilk gününden beri var. Ormanlarımıza çok miktarda satışta olmaktadır, ilk günden beri var. Bu sebepten dolayı ormanları koruyabilmek için bir an önce kadastrosunun yapılması zorunluluğu doğmuş ve Cumhuriyetimizin ilk gününden beri orman kadastrosu çalışmaları yapılmıştır. Yalnız orman sınırlarının ölçülmesini ister istemez Orman kadastrosu denilmiştir. Hüseyin Erkan arkadaşımız başka bir isimle ayırt etme imkanını bulursa memnun olacağız. Başka bir isim bulunamamış. Gönülüm arzu eder ki, Türkiye'nin meraları için ölçülmüyor? Bugüne kadar bunlar ölçülmeli, tapuya bağlanmalı idi. Arkadaşlar meralarda büyük yağma var. Bunu bilhassa belirtmek isterim.

Genel kadastro beklendiği takdirde de işin ne kadar uzadığını hepimiz görüyoruz.

İkincisi, "Orman Kadastro Komisyonu" sözü bile bugün anlamını yitirmiştir. Çünkü bu komisyonlarda ormancılar azınlıktadır. Yeni çıkarılan yasalarla ormancıların sayısı azaltılmış, köy idare heyetinden cahil bir kimse, belediye idare heyetinden cahil bir kimse, her yeri tarım arazisi yapma gayreti içinde bulunan ziraatçıdan bir kimse ve böylece ormancı azınlıkta kalmıştır. Benim önerim şudur: Bu komisyonlardan biz ormancıları tamamen çekelim. Devlet istediği bir şekilde komisyon kursun. Nereyi orman yapması gerekiyorsa göstereyim biz ormancılara biz gidip orada ormancılık yapalım. Adı orman kadastrosu, içinde ormancı azınlıkta. Ormancıların tespit ettiği sınır ölçülüyor deniliyor, bu yanlış; ormancılar azınlıktadır o komisyonunda. Bir hasta düşünün ki başına doktorlar toplanmışlar, konsültasyon yapıyorlar, fakat doktorların içerisinde tıp tahsili yapmamış, ilkokulu dahi okumamış kişi oy hakkına sahip olarak bulunuyor. Bu ne demektir arkadaşlar Bu ülkeye felakettir. Bunun muhakkak düzeltilmesi lazımdır.

Yine bildirimizde belirtildiği üzere, bugün artık Türkiye'nin neresi ormandır fikrini bırakmalıyız, ülke yararı bakımından neresinin orman olması gerektiğini saptamalıyız. Elimizde hava fotoğrafları var, yeteri kadar haritalar var. Bu haritalardan yararlanılarak, gerekli uzmanlar çalıştırılarak, istenirse bunun içerisinde Ecnebi uzmanda katılabilir, bu ülkemizin yararı bakımından nerelerin orman olması gerektiği saptanmalı, bu sınırların içerisindeki özel araziler kamulaştırılmalıdır. Aynen bir barajın yapılmasında olduğu gibi. Bu yapılmıyor, geciktiriliyor, geciktirmenin sonucu da büyük zararlar doğuyor. Mesela hepiniz bol bol duydunuz, Trabzon'daki Çatak faciasını, arazi olduğu gibi kaymıştır. Bugün iddia ediyorum İstanbul'da öyle yamaçlar var ki, kendim bizzat gittim ölçtüm, eğim yüzde 80, orası fazla değil, 20-30 sene önce ormanmış, tapuya kaydedilmiş, orman olduğu belirlenmiş, bugün gecekondu mahallesine dönüşmüş. Yüzde 80 meyilli bir yerde gecekondu evleri, temeli 30 santim toprağa girmiş ve bu yamaç olduğu gibi çökecektir ve böyle birçok yamaç var İstanbul'da, üzerinde de en az 500 tane ev var, içerisinde 5'erden 2500 kişi yaşıyor. Bu memlekete felakettir. Bunun muhakkak önlenmesi lazımdır. Onun için diyoruz ki, hava fotoğrafları üzerinde, haritalar üzerinde çalışılarak, bilimsel kurullar ta-

rafından bu ülkede nerelerin orman olması gerektiği saptanmalı ve oralar acele orman yapılmalıdır. Çatak'taki faciannın benzerleri beklenilmemelidir.

Tekrar ediyorum, orman kadastro komisyonlarında ormancılardan azınlıkta olması, bu ülkeye bir fenalıktır. Sarıyer yamaçları, İstanbul'da bu şekilde örnek çok. Evvelce İstanbul 7 tepe üzerinde kurulmuş deniyordu, bugün İstanbul'da 70 tepe var ve yamaçları yüzde 70-80 meyilli yerlerde evler var, çoğunluğu gecekondular ve toprağa da 20-30 santim girmiş temeli, kaymaya hemen hazır vaziyette.

Üzerinde durulan bir konu daha var; orman kadastrası, genel kadastraya bağlı olmadan, başka bir kadastro yapabiliyor. Halbuki orada evvelce satışlar yapılmış, evler kurulmuş, orman komisyonu oraya geldiği zaman, bu hatalı bir harekettir, bu tapuların iptali gerekir şeklinde karar alındığından bahsedildi. Yasa böyle, yetki geniş; fakat orman kadastro komisyonlarımız, genellikle yüzde 80-90 genel kadastranın bu sınırlarına uyuyorlar, uyma gayreti içindeler. Acı bir örnek vermek istiyorum isim vermeden, İstanbul'da 30-40 yıldan beri kadastro hocalığı yapan bir hocamız bir arsa satın almış, bir müddet sonra da orman kadastro komisyonu gelmiş, bu yeri "Ormandır" demiş tapusunu iptal etmiş. Hocamız da emekli olurken burada bir ev yaparım da emekliliğimde oturum düşüncesiyle yıllarca yaşamış, sonra bakmış ki inşaat fiyatları çok yükseldi, emekli ikramiyesi ile bunu yapmaya imkan yok, satışa kalkmış, müşteri bulmuş, satış için tapu dairesine gitmiş, tapudan demişler ki: Hoca bu iptal edildi, senin tapu yok, orman yok artık falan.. Hoca beyninden vurulmuş. "Hocam: Hepimizin büyük bir kusuru var; fakültelerimizde dört duvar arasına kapanıyoruz, sadece öğrencimizle meşgul oluyoruz, ülkemizde neler oluyor bunlarla ilgilenmiyoruz, evvela aydın bir kişi olarak hepimizin bunlarla ilgilenmesi lazımdır. Doğru ise de yanlış ise de fikirlerimizi söylememiz lazımdır; ancak başımıza böyle bir iş geldikten sonra harekete geçiyoruz ki bu çok hatalı oluyor." dedim.

Hepinize çok teşekkür ederim efendim zamanınızı aldığım için.

BAŞKAN- Sayın Tokmakoğlu'na teşekkür ediyoruz.

Tahsin TOKMANOĞLU- Bu ülke bizim, bu toprakla bizim; Avrupalı anlamda bunu kullanmak zorundayız.

BAŞKAN- İkinci bildirimizin konusu: "Harita ve Çoğaltılmasında Kullanılan Gereç ve Yöntemlerden Doğan Hatalar"

Bildiriyi sunmak üzere, sayın Doçent Dr. Mehmet Yerci'yi davet ediyoruz.
(Alkışlar)